

urimelige Tirader, som Forfatteren har lagt Generalen i Munden, til at lyde naturligt. Hr. *Zangenberg* udførte Sønnen.

Gunnar Heibergs fireakts Skuespil »Kong Midas« er et sjældent fængslende og dygtigt Arbejde. Forfatteren er en 33aarsig Normand, der tidligere har udgivet et Skuespil »Tante Ulrikke«, som baade det kgl. Theater og Theatret i Kristiania mærkværdig nok vægrede sig ved at spille. Imidlertid har den norske National-scene taget Forkastelsesdommen tilbage, og Stykket vil efter al Sandsynlighed komme til Opførelse endnu i denne Sæson. »Kong Midas« vil derimod ikke blive spillet i Kristiania. Man har nemlig været taabelig nok til i Hovedpersonen, den sandhedsprækende og sandhedsfordrende Redaktør Ramseth, at se et Vrængebillede af Bjørnstjerne Bjørnson, og ud fra dette Synspunkt er der — ogsaa her i Danmark — blevet slynget skarpe Angreb mod Stykket og dets Forfatter.

Satiren i »Kong Midas« er ikke rettet mod Enkeltmand. Den er rettet mod en Type, mod en Kreds af Mænd, der har set deres Livsopgave i at prædike Sandhed, i at fordre Sandhed hensynsløst og i buldrende Ordlag. De svage trædes ned for Fode af Sandhedsprædikanten. Han brøler sit »Bekend!« i rette og urette Tid. Han øver ubodelig Skade i sin blinde Iver; han bliver til et væmmeligt Skadedyr, som man kunde faa Lyst til at tage i Nakken og kaste ned at Trappen, saa han brækkede sin Tyrehals.

»Kong Midas« er skrevet af en Mand, som besidder et fint Blik for, hvad der tager sig virkningsfuldt ud paa Scenen, og som ejer en sjælden Ævne til at skrive Repliker, der falde naturligt og jævnt. Stykket betegner et mægtigt Fremskridt i Heibergs Produktion. Og dog ligger der kun et Tidsrum af 6 Aar mellem Udgivelsen af »Tante Ulrikke« og Opførelsen af »Kong Midas«.

Den Udførelse, som det kgl. Theater skænker Stykket, er i høj Grad anerkjendelsesværdig. Den kvindelige Hovedrolle, Anna Hielm, som er skrevet for Forfatterens Hustru, Skuespillerinden Fru *Didi Heiberg*, bliver spillet af Fru *Hennings* med blændende Kunst. Storslaaet udførte hun Hovedscenen i anden Akt, hvor Anna Hielm fortæller om Samlivet med sin afdøde Mand og nævner de Ord, han sagde til hende paa Dødslejet: »Anna min, i de to Aar, vi har været gift, har jeg været dig tro i Ord og Gærning«. Et Bifald saa stærkt som det, der ved Førsteopførelsen hilste Fru Hennings efter denne Scene, og som afbrød Spillet i flere Minutter, bliver sjældent hørt i det kgl. Theater. Ikke mindre gripende spillede Fru Hennings i sidste Akt, da Anna for første Gang efter sin Sygdom skal ud i den friske Luft. Hun fantaserer om Kong Midas, og endskønt hun forsøger at jage de vilde Tanker paa Flugt, bryder de atter frem med overvældende Kraft. Man følger Vanvidet spire i denne Hjerne. Og saa bryder det frem i rædselsfuld Vælde, i skingrende Latter og vidløse Ord. Et Menneskeliv er ødelagt og traadt i Støvet af en samvittighedsløs Sandhedsprofet. Fru Hennings' Spil i denne Scene vil uudslettelig indprænte sig i enhver Tilskuers Erindring. Dage efter synes man endnu at kunne høre hendes skingrende Krampelatter, da hun styrtede ud af Scenen.

Jeg tror den Anmelder har Ret, som Dagen efter den første Opførelse skrev, at større Kunst ikke er set paa den danske Skueplads siden Anna Nielsens Dage.

Hr. *Emil Poulsen* mangler til en vis Grad Personlighed til Ramseths Rolle, men han spillede dog med stor Dygtighed. Hans Ydre var fortræffeligt. Denne Mand med de stive, kantede Bevægelser saa aldrig paa den, han talte med. Han beherskede Omgivelserne. Der var aldrig andre i Stuen end ham. Bag Brilleglassene lynede de mørke Øjne, naar man blot vovede at modsige ham en Kende. Hr. Poulsen behandlede de vanskelige Repliker med stor Kunst og var øjensynlig gaaet til sin Opgave med Iver og Interesse. Hr. *Olaf Poulsen* udførte Maleren Gerhard Hielm uden Overdrivelse fuldstændig i Rollens Aand. Den satiriske Malers vittige og slaende Bemærkninger kom alle til deres Ret. Paa Grund af Hr. *Zangenbergs* Upasselighed blev Stykkets unge Mand, Finn Hals, udført af Hr. *Poul Nielsen*. Rollen ligger den unge begavede Skuespiller noget fjærnt, men han tog meget fornuftigt paa den, og hans Intelligens hjalp ham over de fleste vanskelige Punkter. Kun i Hovedscenen, hvor Finn Hals fortæller Anna om Kong Midas og Mythen, der er knyttet til dette Navn, slog Hr. Nielsens Ævner ikke til; hans Spil var i denne Scene blottet for Temparement. Hans Replikbehandling var forstandig, men uden Nuancer.

Af de øvrige spillende skal jeg blot fremhæve Fru *Emma Nielsen*, der gav et gripende Billede af en stakkels Almueskvinde, som ser paa Ramseth og lytter til hans Ord med overtroisk Skræk.

Opførelsen af »Kong Midas« er en Ære for det kgl. Theater og en afgjort Sejr for den unge norske Forfatter. —

Forøvrigt har det kgl. Theater begyndt at opfylde de Forpligtelser, den nye Theaterlov paalægger det. En Opførelse af »Axel og Valborg« vidnede ikke om, at en Oehlenschlägersk Renæssance stod for Døren. Et nyt Forsøg paa at spille J. L. Heibergs Æventyrkomedie »Pottemager Walter« mislykkedes totalt. Derimod gjorde hans Vaudeville »De danske i Paris« Lykke og har fyldt Theatret flere Aftener, naar den blev given sammen med Henrik Hertz' »Amors Genistreger«. Dette versificerede Lystspil er Perlen i hele Hertz' Digtning, ja maaske i hele den danske dramatiske Lystspilliteratur fra dette Aarhundrede. Theatret havde indstuderet det paa ny med Omhu, og Udførelsen var det fine og poesirige Arbejde fuldt ud værdig. Man vil med Fornøjelse erindre Fruerne *Emma Nielsen* og *Bloch* som de to unge Figer og Hr. *Olaf Poulsen* som Obersten.

Endelig har Theatret paany indstuderet Arnesens ubetydelige Vaudeville »Et Rejseeventyr«, — nærmest for at give Hr. *O. Poulsen* Lejlighed til at brillere som Kammerraad Krahle og Hr. *Zangenberg* en Rolle, hvor han kunde udfolde al sin Elskværdighed — og H. V. Kaalunds »Fulvia«. Dette herlige lyriske Drama har intet mistet af sin betagende Virkning, og de to Hovedroller er i de samme Hænder, som da Stykket opførtes sidst. Fru *Eckardt* udfører Fulvia med en sjælden Højhed og Værdighed. Hendes Spil er fra først til sidst *nobelt*. Desværre kommer Kaalunds dejlige Strofer ikke fuldt til deres Ret i hendes Deklamation; hendes Organ er for skarpt og mangler en vis sonor Fylde. Hr. *Emil Poulsen* har ikke spillet bedre i denne Sæson end som Proconsul Aquilinus. Hans Fremstilling af den stolte Romer, der fastholder sin Kjerlighed til Fulvia under alle Skæbnens Omskiftelser, var harmonisk og beaandet; bedre Skuespilkunst ses ikke for Tiden her i Landet.

I Oktober Maaned optraadte Sceneinstruktør *Bjørn Bjørnson* fra Kristiania to Gange som Professor Tygesen i hans Faders Lystspil »Geografi og Kjerlighed«. Den norske Skuespiller beviste det københavnske Publikum, at han er en Kunstner af høj Rang. Det Billede han gav af Stemningsmennesket Tygesen, der snart bruser op i Vrede og skælder og smelder i sin tyranniske Ubillighed, snart viser sig som den hjærtensgode og inderlige Husfader, var udført til de mindste Enkeltheder. Med Finhed spillede Hr. Bjørnson den Scene i anden Akt, hvor Tygesens Datter fortæller ham hans egen Forlovelseshistorie, og han — rørt til Taarer — genopfrisker de sollyse Minder om sin Bryllupsrejse over Middelhavet med sin unge, sexten-aarige Hustru. Desværre fik man kun Hr. Bjørnson at se i denne ene Rolle. Det var da ønskeligt, at han snart vilde komme tilbage og give flere Prøver paa sin mangesidige og stemningsrige Kunst. I ham saa vort Theaterpublikum en Repræsentant for den ungdomskraftige norske Skuespilkunst, der er i stadig og lovende Udvikling.

I en følgende Artikel vil Operaforestillingerne i denne Sæson blive gjort til Genstand for en Række Betragtninger.

20—1—90.

Carl Behrens.

Kvinderne paa Valgdagen.

Den 21de Januar 1890 vil blive en Mærkedag i Kvindesagens Historie i Danmark, idet Kvinder paa denne Dag første Gang fremtraadte som Interpellanter til Valgkandidaterne rundt om i Landet angaaende Kvindernes politiske og kommunale Valgret.

I 1849 blev der givet det danske Folk en Grundlov som var baseret paa *almindelig Valgret*. Først et halvt hundrede Aar efter tillader Kvinderne sig ydmyg at spørge, om ikke ogsaa de hører med til Folket, da de dog tælle over Halvdelen i Antal og saa godt som i alle Tilfælde har *Pligter* i Samfundet i Lighed med Mænd.

Vi vil i næste Nummer af Kvindebladet i en længere Artikel gøre rede for Kvindernes Optraeden paa Valgdagen hele Landet over. Vi maa denne Gang kun indskrænke os til et Referat med Ordlyden